

MÜZİK EĞİTİMİ ANABİLİM DALI MEZUNLARININ YETENEK SINAVI PUANLARI İLE MEZUNİYET NOTLARININ KARŞILAŞTIRILMASI

Yrd. Doç. Dr. Özgür Eroğlu
Balıkesir Üniversitesi Necatibey Eğitim Fakültesi
Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı
ozgureroğlu76@yahoo.com

Yrd. Doç. Dr. Özge Gençel Ataman
Balıkesir Üniversitesi Necatibey Eğitim Fakültesi
Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı
ogencel@balikesir.edu.tr

Özet

Müzik eğitimi anabilim dallarına öğrenci alımı, Müzik Özel Yetenek Sınavları ile gerçekleştirilir. Adayların yerleştirme puanları, Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi tarafından açıklanan formül ile; Özel Yetenek Sınav Puanları, Ortaöğretim Başarı Puanları ve Yükseköğretime Geçiş Sınavı Puanlarının katkılarıyla hesaplanır. Müzik öğretmenliği programlarından mezun olmanın koşulu ise, programdaki Müzik alan derslerini, Genel Kültür derslerini ve Formasyon derslerini başarı ile tamamlamaktır. Yerleştirme puanlarının hesaplanmasıyla ilgili, YGS puanına çok fazla ağırlık verildiği ve ÖYSP etkisinin ikinci plana atıldığı yönünde, araştırmacılar, öğretim elemanları, öğrenciler ve adaylar tarafından birçok platformda sıklıkla dile getirilen genel bir kanı vardır. Bu araştırmanın amacı, müzik eğitimi anabilim dalı mezunlarının yetenek sınavı puanları ile mezuniyet notlarının karşılaştırılmasına yöneliktir. Araştırmanın çalışma grubu, Balıkesir Üniversitesi Necatibey Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalından 2011 ve 2012 yıllarında mezun olmuş 43 kişiden oluşmaktadır. Mezunların yetenek sınavı puanları ile mezuniyet notlarının karşılaştırılmasında Pearson Korelasyon kullanılmış ve istatistiksel anlamlılık için 0,05 anlamlılık düzeyi seçilmiştir. Araştırmada elde edilen bulgulardan, mezunların özel yetenek sınavı puanları ile mezuniyet notları arasında anlamlı bir ilişki olmadığı, yerleştirme puanları ile mezuniyet notları arasında ise anlamlı bir ilişki olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, Müzik Özel Yetenek Sınavı, Mezuniyet Notu

THE COMPARISON OF APTITUDE TEST SCORES AND UNDERGRADUATE DEGREE MARKS OF THE GRADUATES OF MUSIC EDUCATION PROGRAMME

Abstract

Music education departments select students with the entrance examinations including Musical Aptitude Tests. The total scores of the candidates are calculated by adding up scores of Musical Aptitude Test (ÖYSP), Weighted Scores of Secondary Education (AOBP), and the *Transition to Higher Education Examination (YGS) scores*, using the formula described by the Student Selection and Placement Centre. The requirement of obtaining an undergraduate degree at music teacher training programmes is to complete the main courses of music, general knowledge courses and pedagogy courses in the programme successfully. The general opinion frequently expressed in many platforms by the researchers, academicians, students and candidates about the calculation of the placement scores is that there is much emphasis on the Transition to Higher Education Exam (YGS) scores and the effect of ÖYSP takes a backseat. The purpose of this research is to compare the aptitude test scores and undergraduate degree marks of the graduates of music education department. The study group of the research was composed of 43 people who obtained an undergraduate degree at the Programme of Music Education, Department of Fine Arts Education, Necatibey Faculty of Education, Balıkesir University in 2011 and 2012. In the comparison of aptitude test scores and undergraduate degree marks, the Pearson Correlation Analysis was used, and 0.05 level of significance was chosen for the statistical significance. According to the findings of the research, it was indicated that while there was no significant relationship

between musical aptitude test scores and undergraduate degree marks of the graduates, while there was a significant relationship between their entrance examination total scores and undergraduate degree marks.

Keywords: Music Education Department, Music Special Aptitude Test, Undergraduate Degree Mark

GİRİŞ

Ülkemizde müzik öğretmeni yetiştirme görevi Eğitim Fakültelerinin Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümlerinin Müzik Eğitimi Anabilim Dalları tarafından gerçekleştirilmektedir. Otacıoğlu (2006)'na göre, Türk Müziği dahil olmak üzere, diğer müzik kültürlerini içine sindirmiş, bilgili, dinamik, çağdaş, bireysel çalgısını ve sesini çok iyi kullanabilen ve geleceğin yaratıcı bireylerini yetiştirecek müzik eğitimcisi, uzman ve araştırmacılar yetiştirmek müzik eğitimi anabilim dallarının temel eğitim amaçlarındandır.

Müzik eğitimi anabilim dallarına öğrenci alımı, Müzik Özel Yetenek Sınavları ile gerçekleştirilir. Üniversiteden üniversiteye hem içerik hem de uygulama olarak değişiklik gösteren yetenek sınavları genelde iki aşama olarak yapılmaktadır. Bunların çoğunda, birinci aşamada yalnızca müziksel işitme alanına yönelik uygulamalar yapılmakta, ikinci aşamada ise yine müziksel işitme ile birlikte, adayların çalgı çalma ve şarkı söyleme becerileri de sinanmaktadır. Bu sınavların sonucunda her bir aday için Özel Yetenek Sınav Puanı hesaplanır. Öğrencilerin müzik eğitimi anabilim dallarına yerleştirme puanları (YP) ise, Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) tarafından açıklanan formül ile; Özel Yetenek Sınav Puanları (ÖYSP), Ortaöğretim Başarı Puanları (OBP) ve Yükseköğretime Geçiş Sınavı (YGS) puanlarının katkılarıyla hesaplanır. ÖSYM tarafından 2013 Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sistemi (ÖSYS) Kılavuzunda ilan edilen formül şu şekildedir:

a) Aday aynı alandan geliyorsa

$$YP = (1,17 \times \text{ÖYSP-SP}) + (0,11 \times \text{OBP}) + (0,22 \text{ YGS-P}) + (0,03 \times \text{OBP})$$

b) Aday diğer alanlardan geliyorsa

$$YP = (1,17 \times \text{ÖYSP-SP}) + (0,11 \times \text{OBP}) + (0,22 \text{ YGS-P})$$

Müzik öğretmeni yetiştirme sürecinde uygulanan müzik öğretmenliği lisans programı incelendiğinde, programda yalnızca müzik alanına ait derslerin yer almadığı görülmektedir. Berki ve Karakelle (2009)'ye göre programdaki dersler, Müzik, Pedagoji, ve Zorunlu Dersler olmak üzere gruplanabilmektedir. Öğretmenlik alanındaki genel becerilerin kazandırıldığı pedagoji derslerinin yanı sıra, *Türkçe, Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi, İngilizce, Bilgisayar vb.* gibi dersleri kapsayan zorunlu derslerin müzik öğretmeni adayları tarafından başarılı bir şekilde tamamlanabilmesi için ortaöğretim programındaki ortak derslerde kazanılan bilgi ve becerilere de belli ölçüde ihtiyaç duyulmaktadır. Müzik öğretmeni adaylarının yerleştirme puanlarında önemli bir etkisi olan YGS ise, ortaöğretim programındaki ortak derslerde kazanılan bilgi ve becerilerin ölçüldüğü, yorum ve muhakeme ağırlıklı soruların yöneltildiği bir sınav sistemidir. Bu durum göz önüne alındığında, OBP ve YGS puanlarının, müzik öğretmeni adaylarının yerleştirme puanlarına önemli ölçüde etki etmesinin gerekli olduğu düşünülebilir. Özel Yetenek Sınavları'nın uygulanması ve hesaplanmasıyla ilgili olumlu ve olumsuz çok çeşitli fikirler vardır ve bu konuyla ilgili birçok çalışma yapılmaktadır. Yerleştirme puanlarının hesaplanmasıyla ilgili ise, YGS puanına çok fazla ağırlık verildiği ve ÖYSP etkisinin ikinci plana atıldığı yönünde ortak bir kanı vardır. Bu kanı; öğretim elemanları, öğrenciler ve adaylar tarafından birçok platformda sıklıkla dile getirildiği gibi, araştırmacılar tarafından da araştırmaların özellikle "Öneriler" kısmında ifade edilmektedir. Örneğin, Aşkın Kumova (2011), Yerleştirme Puanının hesaplanmasında kullanılan formül içerisinde YGS puan katkısının oldukça etkili olduğunu, hesaplamada ÖYSP'nin daha fazla önem kazanması gerektiğini belirtmiştir. Benzer bir şekilde Atak Yayla (2003), özel yeteneği saptamak amacıyla yapılan bir sınavda, bu sınav türünden alınan puanın en yüksek orana sahip olması gerektiği, yeni düzenlemelerle YGS'nin yerleştirme puanı üzerindeki ağırlığının düşürülmesi gerektiği ve YP hesaplamada ağırlığı özel yetenek sınavı puanlarının oluşturması gerektiğini vurgulamıştır.

Bu araştırmanın amacı, müzik eğitimi anabilim dalı mezunlarının yetenek sınavı puanları ile mezuniyet notlarının karşılaştırılmasına yöneliktir. Araştırma, müzik eğitimi anabilim dalı mezunlarının yetenek sınavı puanları ile mezuniyet notlarının birbirleriyle olan ilişki ve etkileşimlerinin belirlenmesi açısından önemli sayılmaktadır.

YÖNTEM**Araştırma Modeli**

Bu araştırma, tarama modellerinden “ilişkisel tarama modeli” niteliğindedir. İlişkisel tarama modelleri, iki veya daha çok sayıdaki değişken arasında birlikte değişim varlığını ve/veya derecesini belirlemeyi amaçlayan araştırma modelleridir (Karasar, 2005). Araştırmada ilişkisel tarama modeli, müzik eğitimi anabilim dalı öğrencilerinin yetenek sınavı puanları ile mezuniyet notları arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla kullanılmıştır.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubu, Balıkesir Üniversitesi Necatibey Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalından 2011 ve 2012 yıllarında mezun olmuş 30’u “Kız”, 13’ü “Erkek” toplam 43 kişiden oluşmaktadır.

Tablo 1. Çalışma Grubunun Cinsiyet ve Mezuniyet Yıllarına Göre Dağılımı

		Cinsiyet		
		Kız	Erkek	Toplam
Mezuniyet Yılı	2007	16	7	23
	2008	14	6	20
Toplam		30	13	43

Verilerin Toplanması

Araştırmanın verileri, müzik eğitimi anabilim dalından 2011 ve 2012 yıllarında mezun olmuş öğrencilerin yerleştirme puanları ve mezuniyet notlarından elde edilmiştir.

Verilerin Analizi

Araştırmalarda veri analizi parametrik ve parametrik olmayan yöntemlerin kullanılmasıyla gerçekleştirilmektedir. “Sosyal bilimlerde pek çok araştırmalar, küçük gruplar üzerinde yapılmaktadır. Alt grupların her birinin büyüklüklerinin 15 ve daha yüksek olması durumunda parametrik bir istatistiğin kullanılmasının, analizde hesaplanacak “p” anlamlılık düzeyinde önemli bir sapmaya yol açmadığına ilişkin incelemelere rastlanmaktadır” ayrıca “parametrik istatistikler dağılımın normalliği varsayımını gerekli kılar” (Büyüköztürk, 2008). Bu nedenle araştırmadaki alt grupların büyüklükleri 15’in üzerinde olması ve verilerin normal dağılıma uygun olması nedeniyle araştırmada, parametrik testler kullanılmıştır. Verilerin normal dağılıma uyup uymadığı Tablo 2’deki Tek Örneklem Kolmogorov Smirnov Testi ile belirlenmiştir.

Tablo 2. Verilerin Normal Dağılıma Uygun Olup Olmama Durumu

	2011 Mezunları			2012 Mezunları		
	ÖYSP Sırası	Yerleştirme Sırası	Mezuniyet Sırası	ÖYSP Sırası	Yerleştirme Sırası	Mezuniyet Sırası
n	23	23	23	20	20	20
Ort.	64,5816	175,5316	79,7362	64,2939	178,1868	2,8740
ss	12,48957	9,81479	4,46376	9,13295	6,68639	,19138
Absolute	0,156	0,128	0,188	0,124	0,151	0,077
Pozitif	0,146	0,128	0,123	0,070	0,151	0,057
Negatif	-0,156	-0,117	-0,188	-0,124	-0,110	-0,077
Z	0,747	0,614	0,904	0,555	0,674	0,345
p	0,632	0,846	0,387	0,918	0,755	1,000

Tek Örneklem Kolmogorov Smirnov Testi

Tablo 2.'ye bakıldığında anlamlılık satırındaki (p) değerlerin istatistiksel anlamlılık hesaplamalarında sınır değeri kabul edilen 0,05'den büyük olması, incelenen faktörlerin dağılımlarının normal olduğunu göstermektedir. Bu nedenle araştırmadaki veriler parametrik yöntemlerle analiz edilmiştir.

Araştırmada, müzik eğitimi anabilim dalı öğrencilerinin yetenek sınavı puanları ile mezuniyet notlarının karşılaştırılmasında Pearson Korelasyon kullanılmıştır. Araştırmada istatistiksel anlamlılık için 0,05 anlamlılık düzeyi seçilmiş ve araştırma ile ilgili verilerin çözümlenmesinde SPSS 20.0 (The Statistical Packet for the Social Sciences) Paket Programı'ndan yararlanılmıştır.

BULGULAR

Tablo 3. 2011 Mezunlarının ÖYSP ile Mezuniyet Notlarının Karşılaştırılması

		Mezuniyet Puanları
ÖYSP	Kor.Kats.	0,321
	p	0,135*
	n	23

*p>0,05 Pearson Korelasyon

Tablo 3'e bakıldığında, müzik eğitimi anabilim dalından 2011 yılında mezun olan öğrencilerin ÖYSP ile mezuniyet notları arasında anlamlı bir ilişkinin **olmadığı** görülmektedir.

Tablo 4. 2011 Mezunlarının Yerleştirme Puanları ile Mezuniyet Notlarının Karşılaştırılması

		Mezuniyet Puanları
Yerleştirme Puanları	Kor.Kats.	0,468
	p	0,024*
	n	23

*p<0,05 Pearson Korelasyon

Tablo 4'e göre, müzik eğitimi anabilim dalından 2011 yılında mezun olan öğrencilerin yerleştirme puanları ile mezuniyet notları arasında anlamlı bir ilişkinin **olduğu** görülmektedir.

Tablo 5. 2012 Mezunlarının ÖYSP ile Mezuniyet Notlarının Karşılaştırılması

		Mezuniyet Puanları
ÖYSP	Kor.Kats.	0,298
	p	0,202*
	n	20

*p>0,05 Pearson Korelasyon

Tablo 5'e incelendiğinde, müzik eğitimi anabilim dalından 2012 yılında mezun olan öğrencilerin ÖYSP ile mezuniyet notları arasında anlamlı bir ilişkinin **olmadığı** görülmektedir.

Tablo 6. 2012 Mezunlarının Yerleştirme Puanları ile Mezuniyet Notlarının Karşılaştırılması

Yerleştirme Puanları	Kor.Kats. p n	Mezuniyet Puanları
		0,562
		0,010*
		20

*p<0,05 Pearson Korelasyon

Tablo 6'ya göre, , müzik eğitimi anabilim dalına 2012 yılında mezun olan öğrencilerin yerleştirme puanları ile mezuniyet notları arasında anlamlı bir ilişkinin **olduğu** görülmektedir.

TARTIŞMA ve SONUÇ

Araştırmada elde edilen bulgulardan hareketle şu sonuçlara ulaşılmıştır.

Müzik Eğitimi Anabilim Dalı mezunlarının,

- ÖYSP ile mezuniyet notları arasında ve anlamlı bir ilişkinin **olmadığı**,
- Yerleştirme puanları ile mezuniyet notları arasında anlamlı bir ilişkinin **olduğu** görülmektedir.

Mezuniyet notunun müzik öğretmenliği lisans programındaki müzik alan derslerinin yanında pedagoji ve genel kültür derslerini de kapsamı, ÖYSP'nin ise yalnızca müzik alanı ile ilgili bir yetenek değerlendirme puanı olması nedeniyle, ÖYSP ile mezuniyet notları arasında anlamlı bir ilişkinin **ortaya çıkmadığı** düşünülmektedir.

Öğrencilerin müzik eğitimi anabilim dallarına yerleştirme puanlarının, Özel Yetenek Sınavı Puanları, Ortaöğretim Başarı Puanları ve Yükseköğretime Geçiş Sınavı Puanlarının katkılarıyla hesaplandığı ve mezuniyet notunun da müzik alanı, pedagojik ve genel kültür derslerini kapsadığı göz önüne alındığında, yerleştirme puanları ile mezuniyet notları arasında anlamlı bir ilişkinin **olduğu** olumlu bir sonuç olarak ortaya çıkmaktadır. Bu durum Atak Yayla (2006)'nın "özel yetenek sınavları yerleştirmesinde esas olan YGS puan katkısı, öğrencilerin genel akademik zekasını göstermesi açısından önemlidir". görüşünü destekler niteliktedir.

Araştırmanın sonuçlarına göre, müzik eğitimi anabilim dallarına öğrenci alımında OBP ve YGS'nin mezuniyet puanları üzerindeki etkisi önem taşımaktadır. Öğrencilerin müzik eğitimi anabilim dallarına yerleştirme puanlarının hesaplamasında kullanılan formüldeki OBP ve YGS puanlarının ağırlıklarının tutarlı olduğu, bu sayede müzik eğitimi anabilim dallarına müzik yeteneğinin yanında müzik öğretmenliği programındaki tüm dersleri de başarılı bir şekilde tamamlayabilecek müzik öğretmeni adaylarının seçilebildiği belirlenmiştir. Hesaplama YGS puanına çok fazla ağırlık verildiği yönündeki genel kanının, müzik öğretmenliği programının temel amacının müzisyen yetiştirmek değil öğretmen yetiştirmek olduğu gerçeğinin, zaman zaman programın uygulayıcıları tarafından bile unutulabilmesinden kaynaklanıyor olması da mümkündür. Akademik düzeyde eğitim alan her bireyden beklendiği gibi, müzik öğretmeni adaylarının da sosyal, fen ve genel kültür alanlarında belli bir bilgi birikimine sahip olmaları gerekmektedir. Bu gereklilik ışığında, adayların müzik alan başarılarını ön plana çıkarabilmek amacıyla OBP ve YGS etkisinin azaltılması yerine, yetenek sınavlarının uygulanması ile ilgili yeni düzenlemelere gidilmesi önerilebilmektedir.

Not: Bu çalışma 25-27 Nisan 2013 tarihlerinde Antalya'da 28 Ülkenin katılımıyla düzenlenen "International Conference on New Trends in Education - ICONTE-2013"da sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

KAYNAKÇA

Aşkın Kumova, P. (2011). *Müzik öğretmenliği programları özel yetenek sınavlarının değerlendirilmesi*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Uludağ Üniversitesi, Bursa.

Atak Yayla, A.(2003). *Müziksel yeteneğin ölçümü*. Yayımlanmamış doktora tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.

Atak Yayla, A. (2006). Müzik eğitimi anabilim dalları özel yetenek sınavlarında öss ve ağırlıklı ortaöğretim başarı puanlarının yerleştirme puanına etkisi. *Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu Bildiri Kitabı*, (s. 478-485).

Berki, T. ve Karakelle, S. (2009). 2006–2007 akademik yılında uygulamaya konulan merkezi müzik öğretmenliği lisans programının incelenmesi. 8. *Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu Bildiri Kitabı*, (s. 1-7).

Büyüköztürk, ř. (2008). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı* (9. baskı). Ankara: Pegem Akademi Yayınları.

Karasar, N. (2005). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

Otacıoğlu, S. (2006). Türkiye’de müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda yapılan giriş yetenek sınavlarında adayların ses kapasitelerini değerlendirme kıstasları üzerine bir çalışma. *Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu Bildiri Kitabı*, (s. 634-640).

ÖSYM. (2013). Öğrenci seçme ve yerleştirme sistemi [ÖSYS] kılavuzu, 12 Mart 2013 tarihinde <http://www.osym.gov.tr/belge/1-14899/2013-osys-ogrenci-secme-ve-yerlestirme-sistemi-kilavuzu-.html> adresinden alınmıştır.